

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Octava Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

horatus est, ut ultro obviam processerit inimicis, atque in
 tota passione sua summam semper constantiam præsetulerit.
 Considera III. Quomodo tu quoque deinceps hoc medio
 uti velis. Colloquium ad Christum. Vide Spinolam p. 2.
 Med. 172. pu. 3. fol. 128.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 21. & illa præcipuè verba
 bene ponderentur: Quanto melius ad patiendum te dispo-
 nis, tantò sapientiùs agis, & ampliùs promereris; feres quo-
 que leviùs animo, & usu ad hoc non segniter paratus.

Pro octava Die.

MEDITATIO I.

DE CÆLESTI GLORIA.

Scopus.

Desiderium Beatitudinis.

Tessera.

Vnam petij à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in
 domo Domini omnibus diebus vitæ meæ. Pl. 14.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de cœna magna, quam sequenti-
 bus verbis S. Lucas c. 14. describit: Homo quidam fecit Cœ-
 nam magnam, & vocavit multos, & misit servum suum ho-
 stia Cœna dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt
 omnia. Et caperunt simul omnes excusare. Primus dixit
 ei: Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam: rogo
 te, habe me excusatum: Et alter dixit, juga boum emi
 quique, & eo probare illa: rogo te, habe me excusatum. Et
 alius dixit: Vxorem duxi, & ideo non possum venire. Et re-
 versus servus hac nunciavit Domino suo. Tunc iratus Pa-
 terfamilias, dixit servo suo: Exi citò in plateas, & vicos
 Crivatis: & pauperes, ac debiles, & Cacos, & Claudos in-
 troduc huc. Et ait servus: Domine factum est, ut imperâ-
 ti, & adhuc locus est. Et ait Dominus servo: Exi in vias
 & sepes: & compelle intrare, ut impleatur domus mea. Di-
 co autem vobis, quòd nemo virorum illorum, qui vocati sunt,
 gustabit Cœnam meam. Considera, in quam, quàm bene æ-
 terna beatitudo cœnæ comparetur, utpote in qua reperiu-
 tur

tur perfectissimè omnia illa tria capita, quæ cœnam aliam prætiosam atque optabilem facere possunt, nimirum singularis charitas & benevolentia invitantis, jucundissima conviviarum societas, & summa multiplicis delectationis abundantia, quam breviter, sed bene indicavit S. David Ps. 134. dum dixit: *Satiabor, cum apparuerit gloria tua.*

Confidera II. Si famelici hujus sæculi tantopere gaudent, si ad cœnam aliquam à Rege aut alio Domino terreno tententur, quantopere tu gaudere & exultare debeas, si autem revolvis, te ad illam cœnam, in qua omnes inebriabuntur de ubertate domûs DEI, & torrente voluptatis ejus potabuntur, & quidem per totam æternitatem, invitatum esse.

Confidera III. Quanto proinde desiderio ad dictam cœnam anhélare, seduloque cavere debeas, ne aliquid committas, propter quod ab eadem cœna excludi merearis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quid potissimum eos, qui invitati festinaverint, quò minus ad cœnam paratam venirent, nimirum villa empta, juga boum probanda, & uxor ducta.

Confidera II. Quàm frequenter etiam similia impedimenta multos, qui ad cœnam cœlestem invitandi festinaverint, nimirum concupiscentia carnis, divitiarum, honorum, ita enim S. Jacobus c. 1. indicavit, dum dixit: *Qui quisque tentatur a concupiscentia sua abstrahatur, & abstrahatur; deinde dum concupiscentia conceperit, parit partum; peccatum vero, cum consummatum fuerit, generat mortem; atque adeò etiam à cœna ista excludit.*

Confidera III. An non tu quoque simile impedimentum haecenus expertus sis, ob quod, si non omnino animam à voluntate in illa cœna comparendi abjecisti, exiguum est, quò minus desiderium ad eandem conceperis. Colloquium ad SS.

Punctum III.

Confidera I. Quibus medijs hæc impedimenta facillime titèrque removere possis, scilicet ipsâ consideratione cœnæ, quâ frequenter menti tuæ repræsentantes gaudiorum illa percipiendorum magnitudinem, varietatem, & duritiam

gem, ita ut, teste S. Paulo 1. Cor. 2. nec oculus viderit, nec auris audi verit, nec in cor hominis ascenderit, quæ præparavit DEVS ijs, qui diligunt illum.

Confidera II. Quam efficax sit hoc remedium ad omnem concupiscentiam ex animo eijciendam, si enim in hoc sæculo ij, qui ad cœnam opiparam invitati sunt, ultro & libenter ad famem usque abstinent à vilioribus cibis, ut tantò majori voluptatem ex ipsa cœna percipiant, cur non libentiùs abstineat homo à voluptatibus & honoribus terrenis, ut tantò abundantius hæc omnia in cœlis percipere mereatur; certè S. Augustinus lib. de moribus dicere ausus est, tantam esse jucunditatem lucis æternæ, id est, incommutabilis Sapientie, ut, etiamsi in ea non liceret amplius manere, quàm unius diei morâ, propter hoc solum innumerabiles anni hujus vitæ pleni delicijs & circumfluentia bonorum temporalium rectè meritoque contemnerentur.

Confidera III. Quomodo tu deinceps hoc medio uti velis, & assiduò tibi occinere: *Sursum corda.* Aut cum S. Ignatio: *O quam sordet mihi terra, cum calum aspicio, & confidero.* Colloquium ad Christum.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 49. & illa præcipuè verba bene perpendantur: Pensa, fili, horum fructum laborum, celestem finem, atque præmium nimis magnum, & non habebis inde gravamen, sed fortissimum patientiæ tuæ solamen.

Pro octava Die,

MEDITATIO II.

DE CULTU SANCTORUM
PATRONORVM.

Scopus.

Renovatio amoris erga dictos Sanctos.

Punctum I.

Confidera I. Parabolam de grano Sinapis, quam S. Matth. c. 13. sic narrat: *Simile est regnum Calorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo: quod minimum quidem est omnibus seminibus: Cum autem creverit, majus est*

est omnibus Oleribus, & fit arbor, ita ut Colucri Calib' habitent, & habitant in ramis eius. Considera, inquam, quam convenienter huic sibi regi regnum Cælorum, volucris verò in arbore hac habitantibus Beati comparentur, ut patet de quibus S. David Ps. 83. dixit: *Beati, qui habitant in domibus tua, Domine, in secula seculorum laudabunt te.*

Considera II. Quàm perfecta sit laus ista, siue sua virtute vocis, siue affectum mentis, siue virium intensiorem, siue laborationis perpetuitatem consideres; quantus proinde et illi laude in DEVM honor & gloria, in Sanctos ipsos conlectio; in alios verò, qui audiunt, gaudium atque voluptatem redundatura.

Considera III. Si Principes hujus sæculi tantis impensis conducunt varios Musicos, qui vocis amenitate brevioribus illis voluptatem aurium conciliant, sique eos, quos in talibus excellere advertunt, tanto favore & benevolentis amplectuntur, quantò magis tu colere & amare debeas Sanctos, qui non tam te, quàm DEVM, quem plus, quàm te ipsum diligere te profiteris, tam suavi & omnibus numeris ab illis Musica laudant. Vide ergo, an hæcenus debitum honoris & amorem illis exhibueris, & quid deinceps facere velis. Colloquium ad eosdem SS. Patronos, renovando formula, qui eos in Patronos eligere consuevisti.

Punctum II.

Considera I. Quem potissimum honorem & cultum à se requirant Sancti; an non putas idem tibi dicturos, quàm olim S. Angelus Raphaël Tobie utrique dixit, qui cum precarentur, ut pro beneficijs collatis dignaretur dimidiam partem eorum, quæ attulerant, accipere, respondit: *Benedicite DEVM cali, & coram omnibus viventibus confirmate, quia fecit vobiscum misericordiam suam.*

Considera II. Quo modo benedicere DEVM cum Sanctis debeas, videlicet bene semper agendo, id est, quotidiana opera perfectè obeundo; ita enim docuit S. Augustinus in Ps. 148. dum dixit: *Vis semper laudare DEVM? benefacere omnibus, & semper laudasti DEVM.* Quàm non tantum DEO honorificus, Sanctisque acceptus, sed tibi etiam proximo salutarius sit iste modus colendi Sanctos; utpote qui

aliud sit, quàm optima vita, unde merito quidam ce-
dunt:

Sanctorum est cultus pulcherrimus optima vita.

Quàmque facilis & jucundus sit, & quàm adeò prudenter fa-
ciendus sis, si plerasque tuas minores devotiones in hunc cul-
tum utpote longè solidiorem convertas. Colloquium ad
Christum, gratias agendo, quòd & Sanctos tantâ gloriâ bea-
veris, & tibi tam utilem, solidumque eos colendi modum
suggesserit.

Punctum III.

Confidera I. Quos fructus ex tali cultu sperare possis, ni-
mirum mutuum sanctorum Patronorum erga te amorem,
unde triplex tibi fructus orietur, videlicet continua tuarum
actionum approbatio & complacentia ab iisdem SS. Patro-
nis tuis concipienda, efficax pro quâvis re tibi impetranda
concessio & constans contra omnia adversa, periculâque pro-
tectio.

Confidera II. Si tam jucundum est in hac vita habere
amicum aliquem, qui sincerè diligit, & à quo certam opem
& protectionem in quacunque necessitate & periculo exspe-
ctare possis, quantò jucundius tibi sit futurum, habere tot
tamque potentes & fideles amicos in cœlis, quorum auxilio
non a temporalibus duntaxat, sed æternis malis liberari,
neque naturalem duntaxat, & perituram felicitatem, sed æ-
ternam beatitudinem omnibus bonis affluentem consequi
possis.

Confidera III. Si hæc motiva suadent omnes Sanctos
speciali cultu venerandos esse, quanto majori amore & ve-
neratione colere debeas ipsam Dei Genitricem, utpote quæ
& plus amat Deum & te, quàm reliqui Sancti; & potentius
suo patrocinio defendere potest; & efficacius suo patrocinio
votorum aut propositorum tuorum impletionem obtinere.
Vide ergo quomodo deinceps te erga hanc quoque gerere ve-
lis, & per ardens colloquium formulâque Sodalitatis tuum
erga ipsam amorem restaura.

Legatur ex lib. 3. de imit. c. 58. & illa præcipuè verba he-
ne ponderentur: Ego laudandus sum in omnibus Sanctis
meis; ego super omnia benedicendus sum & honorandus

Pro octava Die.

MEDITATIO III.

DE ORDINE DIURNO ORDINANDO

Scopus.

Actiones quotidianæ reformandæ.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de sagena missa in mare, & omni genere piscium congregante, quam cum impleta educentes, & secus litus sedentes, elegerunt bonos in retibus, malos autem foras miserunt, uti S. Matth. c. 13. narrat. Considera, inquam, quàm convenienter per hanc sagenam tantum regnum cælorum, sed etiam ordo diurnus quotidianarum actionum tuarum intelligatur; nam & hic foras hætenus tam malas, quàm bonas actiones congregabat.

Considera II. Quodnam sit tuum hac in re officium, ut inquit ut tu quoque nunc sedeas, & bonas quidem actiones eligas, & retineas deinceps continuandas, & perficiendas, malas autem & inordinatas foras mittas.

Considera III. Quænam sint actiones bonæ, quæ nobis id quod discurrendo per singulas totius diei actiones intelliges. Colloq. ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quem fructum ex tali reformatione actionum sperare possis, videlicet ut singulas bene atque perfecte obire discas.

Considera II. Quàm præclarus sit iste fructus, & quomodo optandus Religioso aut Sacerdoti, utpote qui huiusmodi statum aggressus est, ut perfectioni consequendæ omnem operam suam impenderet; cum autem arbitriam bonitas atque perfectio ex fructibus cognoscatur, consequens est, ut ille quoque Religiosus aut Sacerdos perfectus censetur, qui quotidianas actiones, quibus tota ipsius

vita constat, perfectè exercere didicit; ad quam artem ad-
discendam cum summe conducatur Ordinis diurni exacta ob-
servatio, merito maxime eandem facere, & in eo observan-
do omnem diligentiam adhibere oportet.

Considera III. An non ob negligentiam in hujus ordi-
nis observatione commissam tu quoque hastenus minus pro-
feceris in perfectione, & quomodo proinde vel deinceps ac-
curatius eum observare velis. Colloq. ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quæ media potissimum adhibere debeas ad
exactam ordinis diurni observationem procurandam; tria
præcipue suaserim. Primum est, ut sæpius mediteris, benè-
que perpendas, quantum momenti positum sit in actionibus
quotidianis perfectè obeundis. Secundum est, ut non me-
dè examen particulare super singulas actiones, saltem potio-
res accuratè instituas, sed etiam in generali examine diligen-
ter inquiras impedimenta, quæ potissimum obstant, quò-
minis opatum in hoc exercitio profectum facias, eaque per
convenientia remedia remove studeas. Tertium est, ut bre-
vem vitæ tuæ terminum tibi circumscribas, atque adeò de
die in diem, de hora in horam vivas, dicásque cum S. David
Ps. 60. *Sic Psalmum dicam nomini tuo in saculum saculi,
& credam vota mea de die in diem.*

Considera II. Quàm efficacia sint hæc media ad dictum
finem brevi tempore obtinendum, uti quotidiana experien-
tia satis demonstrat.

Considera III. Quomodo tu hætenus media ista adhi-
bueris, aut certè adhibere deinceps velis. Colloq. ad Chri-
stum cum congruis affectibus.

Legatur ex lib. 1. de imit. c. 19. & illa præcipue verba
bene ponderentur: omni die renovare debemus propositum,
& ad fervorem nos excitare, quasi hodie primum ad conver-
sionem venissemus, atque dicere: adjuva me Domine Deus
in bono proposito, & sancto servitio tuo, & da mihi nunc
hodie perfectè incipere, quia nihil est, quod
hætenus feci.

Pro octava Die.

MEDITATIO IV.
DE AMORE DEI.

Scopus.

Augmentum dicti Amoris.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de Rege faciente nuptias filio suo, quam S. Matth. c. 22. sic describit: *Simile factum est regnum cælorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, Et vocabant venire. Iterum misit alios servos: dicens: dicitis invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei Et vitula occisa sunt, Et omnia parata sunt: venite ad nuptias: illi autem neglexerunt: Et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam: reliqui vero tenuerunt servos ejus, Et contumelios affectos occiderunt. Rex autem cum audisset iratus est: Et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos, Et civitatem illorum accendit. Tunc ait servis suis: Nuptia quidem parata sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum, Et quoscunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et egressi servi ejus in vias congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos Et bonos: Et impleta sunt nuptia discumbentium. Interea autem Rex ut videret discumbentes, Et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi: Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? at ille obmutavit. Tunc dixit Rex ministris; ligatis manibus, Et pedibus mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus Et stridor dentium.* Considera, inquam, quam convenienter regnum cælorum nuptiis comparetur, uti enim nuptia contractus indissolubilis, per quem duæ personæ ad matrimonium habiles conjunguntur in ordine ad perpetuam habitationem, ita in cælo conjungitur per visionem beatificam Anima cum Deo, eique vinculo indissolubili amplexibus connectitur, ut perpetuò cum illo habitet, & lætetur.

Considera II. Quàm omni ex parte felices & præstantes sint hæ nuptiæ; si enim sponsum consideres, omnia in eo summa sunt; si sponsam, & hæc pulchritudine suâ, & ornamentis omnem humanam æstimationem superabit; si nuptiale convivium, tale erit, quod appetitum sine fastidio satiet; si amicos, omnes secundum cor facti; si thalamum, is erit, in quo solo quies suavissima, nec unquam interrumpenda invenietur.

Considera III. Quàm æquum sit, ut quis summè desideret his nuptiis frui, adeoque de veste nuptiali circumspiciat, ex cuius defectu parabolicum istum hospitem à nuptiis exclusum esse novimus. Colloquium ad SS. PP.

Punctum II.

Considera I. Quænam sit ista vestis nuptialis, quâ induti esse debent, qui ad nuptias istas admitti cupiunt, nimirum charitas, quâ Deus ex toto corde, totis viribus, & ex tota fortitudine diligitur.

Considera II. Quid sit ex toto corde diligere, nimirum multa agere & pati pro Deo, id est, non alio fine, quàm ut Deo placeas, tuumque erga illum amorem declares.

Considera III. Quanto dignior est nuptialis hospes, tanto elegantior quoque ac pretiosior vestem plerumque habere soleat, Sacerdotes autem omnes alios homines dignitate longè excellant, quantopere tu studere debeas, ut non vulgarem duntaxat charitatem, sed talem, quæ tantam decet dignitatem, procures. Colloquium ad B. V.

Punctum III.

Considera I. Quibus mediis talem charitatem obtinere possis, præ reliquis efficax fore iudico, si frequenter perpendas motiva amoris, certoque tibi persuadeas, ea in Deo infinitius perfectius, quàm in creaturis reperiri.

Considera II. Quænam motiva amoris communiter ab Ethicis & Theologis assignari soleant, nimirum pulchritudo, bonitas, amor, similitudo. Compara ergo quoad hæc omnia Deum cum creaturis, & vide, quanto perfectius in Deo velut fonte, quàm in creaturis reperiantur.

Considera III. Quàm facilè simul & efficax sit hoc remedium

dium; quis enim sitibundus non malit ex ipso fonte, quam ex lacuna aut cisterna aquam haurire? quis famelicus non malit verum, saporis dissimulatumque cibum, quam depictum frum satiandæ adhibere? quis pauper non malit thesaurum, quam paucos nummos accipere? quæ virgo non potius in sponsam eligat formosissimum juvenem, quam deformem & leprosum Æthiopem? an non ergo & tu illatibi S. Anselmi præ clara verba applicabis: *Quid vagaris ô Homuncio, quæres bona anima & corporis? quære unum bonum, in quo est tibi me bonum, & sufficit.* Colloquium ad Christum illa S. Bernardi verba eum affectu repetendo: *IESU summa beatitudinis, mira cordis iucunditas, incomprehensa bonitas, tam fringat charitas.*

Legatur ex lib. 3. de imitatione c. 5. & illa præcipue verba bene perpendantur: Amor volat, currit, & lætatur, liber est, & non tenetur: dat omnia pro omnibus, & habet omnia in omnibus, quia in uno summo super omnia quietus, in quo omne bonum fluit, & procedit.

MEDITATIO Finalis.

DE GRATIARUM ACTIONE PRO FELICI SUCCESSU EXERCITIORUM.

Scopus.

Fortis & constans Propositorum Executio.

Punctum I.

Considera I. Parabolam de arbore fici, quam S. Lucas 13. sic narrat. *Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, & venit quarens fructum in illa & non invenit. Dixit autem ad Cultorem vineæ: Ecce annis tres sunt, in quo venio quarens fructum in ficulnea hac, & non invenit. Succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? et illi respondens dicit illi: Domine, dimitte illam & hec annis usque dum fodiam circa illam, & mittam stercora: Et si quidem fecerit, fructum: sin autem, in futurum succide eam.*

Considera, inquam, quam bene tibi hæc parabola applicari queat, quam convenienter tu dicaris arbori